

האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

למידה מהצלחות: הסיכוי לעבודה סוציאלית על תחומיה - 3821

תאריך עדכון אחרון 09-02-2023

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: עבודה סוציאלית

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר ב'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר שבתאי לויט

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: shabtaylevit284@gmail.com

שעות קבלה של רכז הקורס: שני 1630-1900

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

הקורס מיועד ללמוד כיצד ניתן להפיק ידע מהצלחות העבר (סוג אחד של "חכמה המעשה"), ולהציגו בלשון "מכוונת לפעולה" (actionable). זאת על מנת לדעת להתמודד עם מצבים להם אין פתרון ברור. מדובר במצבים אשר לגביהם מקורות הידע המוכרים - תיאוריות או פרקטיקות ממוסדות - אינן נותנות מענה סביר לסוגיה המקצועית הספציפית.

מטרות הקורס:

- הלמידה תלווה בהתמצאות בשלוש המתודות שפותחו:
- (1) המתודה הראשונה - למידה מהצלחות העבר - המתודה הקטרוספקטיבית
 - (2) המתודה השנייה - המסע בעקבות שאלת למידה - המתודה הפרוספקטיבית
 - (3) המתודה השלישית - למידה על למידה - למען הלמידה המתמשכת

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

התלמידים ילמדו את 3 המתודות. ילמדו לאבחן מהי המתודה המתאימה לסיטואציה בשדה. יהיו בעלי כישורים לזהות הצלחה, לנתח את המעשים והפעולות שגרמו לה ולהציג בלשון "מכוונת לפעולה" (actionable).

דרישות נוכחות (%) :

100

שיטת ההוראה בקורס: הקורס מבוסס על גישה דיאלוגית בין המורים לתלמידים. דרך למידה זאת מבוססת על עקרון ה"הדדיות" (reciprocity) בין כלל "בעלי העניין" (התלמידים בשיעור) תוך הפעלת למידה דרך הבוננות (reflection) ועל הבוננות כדי לחשוף ידע סמוי הנמצא בשדה

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

(ישתנה בהתאם ללמידה)

1. חזון ושליחות העבודה הסוציאלית מבחינה היסטורית
2. "מהדרה להדדיות" כמוקד העבודה הסוציאלית
3. מה בין החזון/השליחות ולמומחיות לתחומי העיסוק
4. מה בין החזון/השליחות לתחומי העיסוק

5. מהו ידע סמוי

6. למידה מן העמידים

7. מהו ידע הנסמך על תיאוריות

8. מה בין ידע סמוי וידע הנסמך על תיאוריות

9. למידה מהצלחות מהי
10. מהי למידה דרך הבוננות (reflection)
11. מהו ידע "מכוון לפעולה" ומהן "עקרונות פעולה"
12. מהי למידה עם ומען "בעלי עניין"
13. המתודה הראשונה: המתודה הראשונה - למידה מהצלחות העבר - המתודה הקטרוספקטיבית
14. המתודה השנייה: המסע בעקבות שאלת למידה - המתודה הפרוספקטיבית והמתודה השלישית: למידה על למידה - למען הלמידה המתמשכת
15. למידה מתמשכת במערכות חברתיות
16. הצגות נושאים של למידה מהצלחות

חומר חובה לקריאה:

1. יונה מ. רוזנפלד "תחומה ומומחיותה של העבודה הסוציאלית" חברה ורווחה ו/ 3-2 ספט' 1986.
2. יונה מ. רוזנפלד וישראל סייקס "והיינו הולמים": לקראת שירותים 'טובים דיים' עבור משפחות ילדים". חברה ורווחה, 2000, כ, 4, 443-421.
3. Jona M. Rosenfeld, "The Strangeness between Helper and Client: A Possible Explanation for Non-use of Available Professional Help" Social Service Review, 38/1, 1964.
4. פנינה פקר, (2000). "מחשדנות ועוינות לנתינה ואהבה - תהליכי שינוי מקצועיים בקרב עובדות סוציאליות מנחות קבוצות "יחדיו", חברה ורווחה, כ (1), 25-43.
5. יונה מ. רוזנפלד. "לימוד מהצלחות - כיצד לעצב עבודה סוציאלית ההולמת את מיועדיה". חברה ורווחה ספטמבר 1997.
6. יונה מ. רוזנפלד, דונלד א. שון, וישראל סייקס, ביציאה מן המיצר, ירושלים: ג'וינט - מכון ברוקדייל, 1996.
7. מיכל קרומר-נבו (2000). "ידע מן החיים" לעומת "ידע אקדמי": המקרה של מקבלי גמלת הבטחת הכנסה", ביטחון סוציאלי, 58, 132-150.
8. אורה נמיר, "היתה גם תקווה - משפחת יפה" - תיאור של פרקטיקה של שותפות, ג'וינט מכון ברוקדייל, אפריל 1996.
9. יונה מ. רוזנפלד "שותפות: קווים לפיתוח פרקטיקה של עבודה סוציאלית עם אוכלוסיות מובסות". חברה ורווחה, אפריל 1993.
10. יונה מ. רוזנפלד וברונו טרדיו, "שיקום הדיאלוג בין מערכת חינוך איזוריות לבין הורים מנותקים - הכנס באראס", מתוך יונה מ. רוזנפלד וברונו טרדיו (2000) (בעברית).
11. יקותיאל צבע ויונה רוזנפלד, "כיצד לשכות לשירותים חברתיים נהפכות לארגונים לומדים?", מפגש לעבודה חינוכית סוציאלית, 2001, 15, 143-162.
12. יונה רוזנפלד, ישראל סייקס, צילה וייס, וטלל דולב. (2002). "למידה מהצלחות כמנוף ללמידה בית ספרית", משרד החינוך האגף העל-יסודי עם ג'וינט-מכון ברוקדייל, ירושלים.
11. יקותיאל צבע ויונה רוזנפלד, "כיצד לשכות לשירותים חברתיים נהפכות לארגונים לומדים?", מפגש לעבודה חינוכית סוציאלית, 2001, 15, 143-162.
12. יונה רוזנפלד, ישראל סייקס, צילה וייס, וטלל דולב. (2002). "למידה מהצלחות כמנוף ללמידה בית ספרית", משרד החינוך האגף העל-יסודי עם ג'וינט-מכון ברוקדייל, ירושלים.
11. יקותיאל צבע ויונה רוזנפלד, "כיצד לשכות לשירותים חברתיים נהפכות לארגונים לומדים?", מפגש לעבודה חינוכית סוציאלית, 2001, 15, 143-162.
12. יונה רוזנפלד, ישראל סייקס, צילה וייס, וטלל דולב. (2002). "למידה מהצלחות כמנוף ללמידה בית ספרית", משרד החינוך האגף העל-יסודי עם ג'וינט-מכון ברוקדייל, ירושלים.

חומר לקריאה נוספת:
בהתאם לצורך.

מרכיבי הציון הסופי :

מידע נוסף / הערות:

המורים יעמידו לרשות התלמידים שורה של מאמרים נוספים בהתאם לסוג העבודה והתחום בו יבחרו התלמידים לעשות עבודות.